

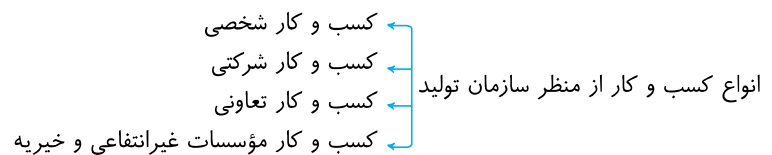
درس ۲

انتخاب نوع کسب و کار

سازمان تولید

- تفاوت شکل‌های مختلف کسب و کار با توجه به پاسخ این پرسش‌ها معلوم می‌شود: «مالک محصول یا کالای نهایی که به مشتری عرضه می‌شود، کیست؟» و «یک نفر یا چند نفر هستند؟» و «چگونه درآمد یا سود باید تقسیم شود؟»
  - مفهوم سازمان تولید حول پرسش و پاسخ فوق است.
  - یک مثال برای درک مفهوم سازمان تولید:
- فرض کنید یک روز پدرتان به مادر می‌گویید امروز غذا از بیرون بخریم. شما می‌گویید بگذارید از طریق اینترنت خریداری کنیم. بعد از موافقت و انتخابتان از طریق پیک، غذا به منزل می‌رسد. حال پرسش این است که مالک آن غذاها قبل از اینکه به دست شما برسد کیست؟ آیا آشپز مالک است؟ یا کسی که سرمایه این کسب و کار را داده است؟ یا هر دو طی قراردادی با هم شریک شده‌اند؟ یا این اغذیه‌فروشی جزء اغذیه‌فروشی‌های زنجیره‌ای است؟ هر کدام از حالاتی که گفتم سازمان تولید متفاوتی دارند.

کسب و کار شخصی

- مالک محصول یا خدمات در کسب و کار شخصی، «یک شخص» است.
- اغلب کسب و کارها در ایران به شکل شخصی است.
- دامنه فعالیت کسب و کار شخصی در ایران: از «کشاورزی» تا «صنعت» و «به‌ویژه خدمات»
- مشاغل خویش فرما، کسب و کار شخصی محسوب می‌شوند.
- نمونه‌هایی از کسب و کار شخصی: «تعمیرکاران خودرو و لوازم خانگی»، «بنگاه‌های معاملات ملکی»، «خرده‌فروشان»، «کشاورزان»، «صنعتگران خرد» و «هنرمندان»
- در زمینه‌های تخصصی نیز کسب و کارهای شخصی وجود دارد: «پزشکی»، «دندان‌پزشکی»، «وکالت» و «حسابداری»

بررسی مزایا و معایب کسب و کار شخصی

ابتدا جدول زیر را به صورت مقایسه‌ای بخوانید و سپس هرکجا ایراد داشتید به توضیحات زیر جدول توجه کنید.

معایب کسب و کار شخصی	مزایای کسب و کار شخصی
بار سنگین مسئولیت	راه‌اندازی آسان و هزینه‌های نسبتاً کم
مشکل تأمین مالی	آزادی عمل و سهولت در تصمیم‌گیری
مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی	مالکیت کامل سود
	منافع مالیاتی (فقط یک بار مالیات بر درآمد می‌دهید)

«مفهوم «راه‌اندازی آسان و هزینه‌های نسبتاً کم»:

«راه‌اندازی آسان» به این معنی است که وقتی یک کسب و کار شخصی راه می‌افتد برای شروع فعالیت، نیاز کمتری به تشریفات قانونی وجود دارد. «هزینه‌های نسبتاً کم» به این معنی است که فرد می‌تواند با توجه به سرمایه شخصی خودش با کمترین هزینه کار را آغاز کند.

« مفهوم «بار سنگین مسئولیت»:

وقتی شما کسب و کار شخصی راه می‌اندازید، همهٔ مسئولیت‌ها به شما برمی‌گردد. فرض کنید سوپرمارکتی کوچک راه انداخته‌اید اما می‌خواهید سفر بروید یا ناخوش شده‌اید، در این صورت مغازه را چه کسی اداره خواهد کرد؟ خرید اقلام روزانه و سفارش‌ها را چه کسی انجام خواهد داد؟

« مفهوم «آزادی عمل و سهولت در تصمیم‌گیری»:

وقتی مشکلی پیش می‌آید، سرعت تصمیم‌گیری نسبت به زمانی که چند نفر کنار هم باید تصمیم بگیرند، بیشتر است. این سرعت عمل در بازاریابی و جذب مشتری نیز وجود دارد. مثلاً تصمیم‌گیری در این ارتباط که تبلیغات برای کالا یا خدمات ارائه‌شده چه نوعی باشد و چه مقدار باشد.

فرض کنید در شرایط بازار تغییری به وجود می‌آید. بیماری کووید ۱۹ (کرونا) همه‌گیر می‌شود و مشتری حضوری کاهش می‌یابد. وقتی کسب و کار شخصی داشته باشید ممکن است تصمیم بگیرید با دادن تخفیف بیشتر و ارائهٔ خدمات بیشتر مشتریان بیشتری به دست آورید.

« مفهوم «مشکل تأمین مالی»:

وقتی شما به‌تعمیهایی یک کسب و کار راه می‌اندازید، باید به اندازهٔ جیب خودتان هزینه بکنید و یا از آدم‌های دیگر قرض بگیرید.

« مفهوم «مالکیت کامل سود»:

وقتی شما کسب و کار شخصی دارید، هر سودی که در کسب و کار به دست بیاورید از آن خودتان خواهد بود و با فرد یا افراد دیگری شریک در سود نخواهید بود.

« مفهوم «مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی»:

در برابر بدهی‌ها و دعاوی به‌طور کلی دو نوع مسئولیت وجود دارد: مسئولیت محدود، مسئولیت نامحدود. وقتی می‌گوییم «مسئولیت نامحدود» منظورمان این است که در برابر «بدهی‌ها» شما شخصاً مسئول هستید و این مسئولیت به فرد دیگری برنمی‌گردد. هر بدهی که شما به هر فرد یا افرادی داشته باشید خودتان پاسخگو خواهید بود. علاوه بر «بدهی‌ها» شما در برابر «دعاوی» یعنی شکایاتی که از شما می‌شود، به‌تنهایی پاسخگو هستید.

« مفهوم «منافع مالیاتی»:

وقتی کسب و کار شخصی دارید فقط یک بار مالیات بر درآمد می‌دهید و از بقیهٔ انواع مالیات‌های مربوط به شرکت‌ها معاف هستید.

کسب و کار شرکتی

پرسش: آیا فردی که کسب و کار شخصی راه انداخته است با استخدام کارمند یا کارگر، کسب و کار شخصی وی به کسب و کار شرکتی تبدیل می‌شود؟

پاسخ: خیر. معنای کسب و کار شرکتی این نیست که فرد با چند نفر کار کند و کارمند یا کارگری داشته باشد، بلکه به معنای این است که:

۱. با فرد یا افرادی در «مالکیت» کالاها یا خدماتی که تولید می‌کنند شریک باشد.
  ۲. با فرد یا افرادی در «سود و زیان» شریک باشد.
- تعریف شرکت: کسب و کاری است که هویت قانونی دارد؛ به این معنی که قانون با یک شرکت، مشابه با یک فرد و یا انسان رفتار می‌کند.
  - شرکت‌ها حقوق و تعهدات خاصی دارند دقیقاً همانند آنچه انسان‌ها انجام می‌دهند. چند مثال برای درک بیشتر این مفهوم:

مثال ۱

همان‌طور که در کسب و کار شخصی، فرد دارایی دارد در اینجا نیز این شرکت است که دارایی دارد.

مثال ۲

همان‌طور که در کسب و کار شخصی، می‌توان علیه فرد شکایت کرد در کسب و کار شرکتی نیز شرکت می‌تواند علیه فرد یا افراد یا سایر شرکت‌ها شکایت بکند یا مورد شکایت قرار بگیرد.

شرکت سهامی

- شرکت‌های سهامی یکی از انواع شرکت است.
  - «دارایی» هر شرکت سهامی به تعداد معینی «سهام» تقسیم می‌شود و هرکس با خرید سهام شرکت به سهام‌دار آن تبدیل می‌شود.
  - هرکس به میزان سهمی که دارد از مالکیت نسبی شرکت برخوردار است.
- فرض کنید دارایی شرکت ۱ میلیون تومان است و هر ۱۰۰۰ تومان یک سهم محسوب می‌شود. پس کل دارایی برابر با ۱۰۰۰ سهم خواهد شد. اگر یک نفر ۱۰۰ سهم از این شرکت را خریداری کرده باشد مالکیت نسبی این فرد به اندازهٔ ۱۰۰ سهم و برابر با ۱۰۰ هزار تومان خواهد بود.
- هرکس به میزان سهمی که از شرکت دارد هم در «منافع» و هم در «مسئولیت‌ها» به همان اندازهٔ سهم خود، سهیم است.

مسئله

شرکتی دارای یک میلیارد و دویست هزار تومان دارایی است. هر سهم این شرکت ده هزار تومان می‌باشد. این شرکت چهار سهام‌دار دارد که نفر اول و دوم هر کدام ۱۰ درصد سهام را در اختیار دارند، نفر سوم ۵۵ درصد سهام و نفر چهارم ۲۵ درصد. در صورتی که وضعیت درآمدی و هزینه‌های این شرکت به صورت زیر باشد، هر کدام از سهام‌داران مالک چه مقدار از سود هستند؟

۱	اجاره سالیانه معادل	۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان
۲	حقوق متوسط ماهیانه هر فرد معادل	۳,۵۰۰,۰۰۰ تومان
۳	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالانه به ارزش	۱۱۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان
۴	هزینه استهلاک سالانه معادل	۲۰ درصد حقوق سالانه کارمندان
۵	۱۹۰۰ واحد	
۶	قیمت کالای تولیدی	۴,۰۰۰,۰۰۰
۷	تعداد کارمندان	۱۱ نفر

هزینه‌هایی را که لازم است محاسباتی روی آن‌ها انجام شود به دست آورده و سپس مجموع هزینه‌ها را به دست می‌آوریم:

$$۳,۵۰۰,۰۰۰ \times ۱۱ \times ۱۲ = ۴۶۲,۰۰۰,۰۰۰ \text{ مجموع حقوق یک سال}$$

$$\%۲۰ \times ۴۶۲,۰۰۰,۰۰۰ = ۹۲,۴۰۰,۰۰۰ \text{ هزینه استهلاک سالانه}$$

$$۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۴۶۲,۰۰۰,۰۰۰ + ۱۱۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۹۲,۴۰۰,۰۰۰ = ۱,۱۶۴,۴۰۰,۰۰۰ \text{ مجموع هزینه‌ها}$$

اکنون درآمد را به دست می‌آوریم:

$$۱۹۰۰ \times ۴,۰۰۰,۰۰۰ = ۷,۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰$$

سود نهایی چه مقدار خواهد بود:

$$۷,۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۱,۱۶۴,۴۰۰,۰۰۰ = ۶,۴۳۵,۶۰۰,۰۰۰$$

در نهایت نسبت به سهام، سودی را که می‌تواند به هر سهام‌دار تعلق بگیرد، محاسبه می‌کنیم:

$$\%۱۰ \times ۶,۴۳۵,۶۰۰,۰۰۰ = ۶۴۳,۵۶۰,۰۰۰ \text{ دو نفر از سهام‌داران به هر کدام این مقدار تعلق می‌گیرد}$$

$$\%۵۵ \times ۶,۴۳۵,۶۰۰,۰۰۰ = ۳,۵۳۹,۵۸۰,۰۰۰ \text{ میزان تعلق سود به نفر سوم}$$

$$\%۲۵ \times ۶,۴۳۵,۶۰۰,۰۰۰ = ۱,۶۰۸,۹۰۰,۰۰۰ \text{ میزان تعلق سود به نفر چهارم}$$

ایجاد یک شرکت

پرسش: به چه دلیلی دولت برای شرکت‌ها قوانینی گذاشته است؟

پاسخ: چون از طریق قانون‌گذاری می‌خواهد به سرمایه‌گذاران اطمینان بدهد و کمک کند تا فریب نخورند.

● پذیرش و عمل به قوانین شرکت‌ها «زمان‌بر» و «پرهزینه» است و به مشاوره‌های حقوقی نیاز دارد.

نکات مربوط به اساسنامه شرکت:

۱. برای تکمیل اساسنامه شرکت و سایر اسناد مورد نیاز، ممکن است به وکیل نیازمند شوند.

- ← شرکت برای چه کسب و کاری تشکیل شده است؟
- ← سهام آن چه میزان است؟
- ← شکل تقسیم و فروش سهام چگونه است؟
- ← روش تأمین سرمایه اولیه شرکت چگونه است؟
- ← سود و زیان چگونه تقسیم می‌شود؟
- ← سهام‌داران چه حقوق و مسئولیتی در شرکت دارند؟
- ← شرکت چگونه منحل می‌شود؟

۲. اساسنامه شرکت بیانگر این موارد است

۳۸. عاملی که یک کسب و کار را از کسب و کار دیگر متمایز یا متشابه می‌کند، چیست؟

۳۹. مفهوم سازمان تولید حول کدام پرسش و پاسخ است؟

۴۰. سه ویژگی برای کسب و کار شخصی بنویسید.

۴۱. ویژگی‌های زیر مربوط به کدام نوع از کسب و کارها است؟ (هر مورد می‌تواند به بیش از یک نوع کسب و کار اطلاق گردد.)

الف) وجود قوانین پیچیده‌تر و گزارش‌دهی بیشتر

ب) مالکیت کامل سود در اختیار یک نفر

پ) مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی

ت) تقسیم بار مسئولیت و هم‌افزایی توانایی‌ها

ث) امکان افزایش سرمایه و تأمین مالی بانکی

۴۲. ایده کسب و کار زیر را در نظر بگیرید و بگویید کدام نوع از کسب و کار را برای اجرای این ایده مناسب می‌دانید و به چه دلیلی؟ (تمرین کتاب درسی)

«شما در یک روستای بسیار خوش‌آب‌وهوای کوهستانی زندگی می‌کنید. بیشتر اهالی روستا گله‌های گوسفند دارند و به چوپانی مشغول‌اند. از طرفی مراتع اطراف روستای شما به‌خاطر شرایط اقلیمی، بسیار مستعد کشت گیاهان دارویی است و به‌صورت خودرو در این منطقه سبز می‌شوند. شما همراه هم‌سن‌وسالان خودتان به اهالی روستا اعلام می‌کنید که مسئولیت به صحرا بردن همه گوسفندان را برعهده می‌گیرید و هر روز سه نفر از دوستانان همه گوسفندان را به مرتع ببرند و بقیه نیز به جمع‌آوری گیاهان دارویی بپردازند.»

۴۳. ایده کسب و کار زیر را در نظر بگیرید و بگویید کدام نوع از کسب و کار را برای اجرای این ایده مناسب می‌دانید و به چه دلیلی؟ (تمرین کتاب درسی)

«شما در یک شهر کوچک ساکنید. دست بر قضا وزارت راه و شهرسازی از کنار شهر شما یک اتوبان بسیار خوب تأسیس می‌کند که پیش‌بینی می‌شود ترافیک سنگینی در آن ایجاد شود. در اطراف شهر شما هم هیچ روستا و آبادی و شهر دیگری نیست. این فکر به ذهنتان می‌رسد که با کسب اجازه از وزارتخانه، یک مجتمع تفریحی در کنار جاده تأسیس کنید (مالکیت زمین‌های اطراف جاده در اختیار چند تن از اهالی شهر شماست).»

۴۴. ایده کسب و کار زیر را در نظر بگیرید و بگویید کدام نوع از کسب و کار را برای اجرای این ایده مناسب می‌دانید و به چه دلیلی؟ (تمرین کتاب درسی)

«در منطقه شما هندوانه بسیاری کشت می‌شود؛ اما به‌دلیل نبودن جاده یا کمبود ماشین‌های یخچال‌دار و ... هر ساله این هندوانه‌ها در مزارع از بین می‌روند. این ایده به ذهنتان می‌رسد که هندوانه‌ها را فراوری کنید تا مشکل نگهداری و انتقال آن‌ها حل شود. تبدیل هندوانه به هندوانه خشک و یا تهیه کنساتره (پودر) بهترین راه‌حل است. از طرفی نمی‌شود این کار را با هندوانه کرد، چون خشک کردن و پودر کردن میوه یک فرایند گرمایی است و هندوانه در دمای بالا از بین می‌رود. در اخبار می‌شنوید که یک شرکت دانش‌بنیان شیرازی دستگاهی ساخته که به‌جای گرما دادن، از طریق انجماد، میوه‌ها را خشک می‌کند.»

۴۵. ایده کسب و کار زیر را در نظر بگیرید و بگویید کدام نوع از کسب و کار را برای اجرای این ایده مناسب می‌دانید و به چه دلیلی؟ (تمرین کتاب درسی)

«شما و گروه دوستانتان به‌خاطر تلاش‌های درسی فراوانی که داشته‌اید، در بسیاری از موضوعات درسی سرآمد شده‌اید. این ایده به ذهنتان می‌رسد که یک شبکه تدریس خصوصی فعال در منطقه خود تأسیس کنید.»

۴۶. برای هر یک از موارد زیر چه نوع کسب و کار (سازمان تولید) را توصیه می‌کنید؟ دلیل خود را بنویسید. (تمرین کتاب درسی)

الف) شرکتي جديد می‌خواهد مجموعه فروشگاه‌های زنجیره‌ای از مواد غذایی سالم راه‌اندازی کند.

ب) یکی از دانش‌آموختگان آشپزی می‌خواهد رستوران‌های زنجیره‌ای افتتاح کند.

پ) نویسندگانی تصمیم می‌گیرند ادامه آخرین کتاب پر فروش خود را بنویسند.

ت) گروهی از کشاورزان می‌خواهند برای خرید کود، دانه و سایر مواد مرتبط به‌صورت عمده هزینه کنند و هزینه را بین اعضا تقسیم کنند.

ث) گروهی از مهندسان جوان تصمیم گرفته‌اند لوازم خانگی با کیفیت بالا تولید کنند.

۴۷. پزشکی که در یک بیمارستان خصوصی استخدام شده است «دارای چه نوع کسب و کاری است؟

۴۸. تعیین کنید که «بار سنگین مسئولیت» مربوط به کدام نوع کسب و کار است و از مزایا و یا معایب آن کسب و کار به حساب می‌آید یا خیر؟

۴۹. وقتی می‌گوییم «راه‌اندازی سریع» در کسب و کار شخصی ممکن است، منظورمان چیست؟

۵۰. منظور از «مسئولیت نامحدود» در کسب و کارهای شخصی چیست؟

۵۱. «آزادی عمل و سهولت در تصمیم‌گیری» را در کسب و کار شخصی با کسب و کار شرکتي مقایسه کنید.

۵۲. در کسب و کار شخصی فرد برای اینکه مشکل تأمین مالی را بتواند حل کند چه کارهایی می‌تواند انجام دهد؟

۵۳. آنچه باعث می‌شود که دولت برای شرکت‌ها قوانینی تعریف کند، چیست؟

۵۴. سه ویژگی کسب و کار مؤسسات خیریه را بنویسید.

۵۵. ویژگی‌های زیر مربوط به مزایا یا معایب کدام نوع از کسب و کار است؟

الف) آزادی عمل

ب) مسئولیت نامحدود در برابر دعاوی

پ) امکان رقابت بالاتر

ت) قوانین پیچیده‌تر

۵۶. تفاوت شکل‌های مختلف کسب و کار و «مفهوم سازمان تولید» به ترتیب در پاسخ به کدام پرسش‌ها معلوم می‌شود؟

- ۱) مالک محصول یا کالای نهایی که به مشتری عرضه می‌شود، کیست؟ - سلسله‌مراتب قدرت در کسب و کار به چه صورتی است؟
- ۲) سلسله‌مراتب قدرت در کسب و کار به چه صورتی است؟ - روش کسب و کار برای به دست آوردن سود به چه ترتیبی است؟
- ۳) سلسله‌مراتب قدرت در کسب و کار به چه صورتی است؟ - سلسله‌مراتب قدرت در کسب و کار به چه صورتی است؟
- ۴) مالک محصول یا کالای نهایی که به مشتری عرضه می‌شود، کیست؟ - مالک محصول یا کالای نهایی که به مشتری عرضه می‌شود، کیست؟

۵۷. با توجه به پاسخ پرسش‌های زیر کدام گزینه درست است؟

الف) اغلب کسب و کارها در ایران به چه صورتی است؟

ب) مشاغل خویش‌فرما چه نوع کسب و کاری محسوب می‌شوند؟

پ) حسابداری که به استخدام یک انتشارات درآمد دارد آیا کسب و کار شخصی دارد یا شرکتی؟

ت) مسئولیت در شرکت‌های سهامی برای سهام‌داران شرکت به چه صورت است؟

- ۱) شخصی - شخصی - شرکتی - مسئولیت محدود
- ۲) شرکتی - شرکتی - شرکتی - هیچ‌کدام - مسئولیت نامحدود
- ۳) شخصی - شخصی - هیچ‌کدام - مسئولیت محدود
- ۴) شرکتی - شخصی - شرکتی - مسئولیت نامحدود

۵۸. «مالکیت کامل سود»، «مسئولیت نامحدود»، «تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام» و «تخصص‌گرایی بیشتر» از مزایا یا معایب کدام نوع از کسب و کارها است؟

- ۱) شخصی و شرکتی - شخصی و شرکتی - شرکتی - شرکتی
- ۲) شخصی - شخصی و شرکتی - شرکتی - شرکتی
- ۳) شخصی - شخصی - شرکتی - شرکتی
- ۴) شخصی - شخصی - شرکتی - شرکتی

۵۹. در صورتی که شما کسب و کاری در حوزه فروش و تعمیر وسایل برقی و الکتریکی راه انداخته باشید و پس از مدت کوتاهی از عهده پاسخگویی به مشتری‌ها به دلیل تقاضای زیاد برنایید و اقدام به استخدام چند فروشنده و تکنیسین بکنید، چه نوع کسب و کاری خواهید داشت؟

- ۱) شخصی
- ۲) شرکتی
- ۳) تعاونی
- ۴) مؤسسه‌ای

۶۰. دارایی در یک شرکت سهامی متعلق به چه کسانی است؟

- ۱) تعلق به صورت مساوی به سهام‌داران دارد.
- ۲) متعلق به شرکتی است.
- ۳) تعلق به اعضای هیئت‌مدیره دارد.
- ۴) متعلق به کارکنان شرکت است.

۶۱. وقتی می‌گوییم «قانون با یک شرکت، مشابه با یک فرد و یا انسان رفتار می‌کند»، منظورمان کدام مفهوم است؟

- ۱) اساسنامه داشتن شرکت
- ۲) مسئولیت محدود داشتن شرکت
- ۳) وجود ساختار سازمانی در شرکت
- ۴) قانونی بودن شرکت

۶۲. آقای احمدی از شرکت یکان تأمین ایرانیان شکایت کرده است. وی شکایت خود را به نام چه کسی در مراجع قضایی می‌تواند ثبت کند؟

- ۱) به نام شرکت یکان تأمین ایرانیان
- ۲) به نام مدیرعامل شرکت
- ۳) به نام سهام‌داران شرکت
- ۴) به نام اعضای هیئت‌مدیره شرکت

۶۳. با توجه به پرسش‌های زیر پاسخ درست کدام است؟

الف) دلیل تدوین قوانین برای شرکت‌ها کدام است؟

ب) ترکیب سهام و نحوه برداشت سود و پرداخت زیان در یک شرکت در کجا مندرج می‌شود؟

پ) در ساختار سازمانی شرکت سهامی بالاترین رتبه به چه کسی یا کسانی تعلق می‌گیرد؟

ت) در یک شرکت سهامی وظیفه نظارت بر مدیران اجرایی و روابط عمومی برعهده چه کسی یا کسانی است؟

- ۱) فریب نخوردن سرمایه‌گذاران - اساسنامه - سهام‌داران - مدیرعامل
- ۲) فریب نخوردن سرمایه‌گذاران - اساسنامه - مدیرعامل - رئیس هیئت‌مدیره
- ۳) اطمینان بخشیدن به سرمایه‌گذاران - آیین‌نامه اداری - مدیرعامل - رئیس هیئت‌مدیره
- ۴) اطمینان بخشیدن به سرمایه‌گذاران - آیین‌نامه اداری - سهام‌داران - مدیرعامل

۶۴. «مسئولیت محدود برای سهام‌داران»، «تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام»، «امکان رقابت بالاتر»، «تخصص‌گرایی بیشتر» و «گزارش‌دهی بیشتر» از ویژگی‌های کسب و کار شرکت سهامی است، تعیین کنید جزء مزایای شرکت‌های سهامی هستند یا معایب؟

- ۱) مزایا - معایب - مزایا - مزایا - مزایا
- ۲) مزایا - معایب - مزایا - مزایا - مزایا
- ۳) معایب - مزایا - معایب - معایب - مزایا
- ۴) معایب - مزایا - معایب - معایب - معایب

۳۵. گزینه ۱ ابتدا درآمد سالیانه را محاسبه می‌کنیم.

$$\text{ریال } 225,000,000 = 750 \times 300,000 = \text{قیمت هر واحد} \times \text{تعداد کالای تولیدشده} = \text{درآمد}$$

در جدول صورت سؤال، هر چهار مورد گفته شده، هزینه است. هزینه‌ها را محاسبه می‌کنیم و سپس همه را جمع می‌زنیم تا کل هزینه‌ها را به دست آوریم:

$$\text{ریال } 4,800,000 = 400,000 \times 12 = (\text{ماه}) \times 12 \times \text{هزینه اجاره ماهانه} = \text{هزینه اجاره سالانه}$$

$$\text{ریال } 9,600,000 = 200,000 \times 12 \times 4 = (\text{کارمند}) \times 4 \times (\text{ماه}) \times 12 \times \text{حقوق ماهانه هر فرد} = \text{هزینه حقوق کارکنان در یک سال}$$

$$\text{ریال } 1,920,000 = 20\% \times 9,600,000 = \text{هزینه استهلاک سالیانه}$$

هزینه استهلاک + هزینه خرید مواد اولیه + هزینه حقوق سالانه همه کارمندان + هزینه اجاره سالانه = هزینه‌های سالانه

$$\text{ریال } 20,770,000 = 4,800,000 + 9,600,000 + 4,450,000 + 1,920,000 = \text{هزینه‌های سالانه}$$

$$\text{ریال } 204,230,000 = 225,000,000 - 20,770,000 = \text{هزینه} - \text{درآمد} = \text{سود (زیان)}$$

(صفحه کتاب درسی)

جواب نهایی مثبت است، در نتیجه بنگاه «سود» کرده است.

۳۶. گزینه ۱ ابتدا درآمد سالیانه را محاسبه می‌کنیم. دقت کنید که تولیدکننده سه نوع کالا تولید کرده است. پس باید هر کدام را محاسبه کنیم و با هم جمع بزنیم و درآمد نهایی را به دست آوریم.

قیمت هر واحد $\times$ تعداد کالای تولیدشده = درآمد

$$\text{ریال } 350 \times 500,000 = 175,000,000 \quad \text{ریال } 210 \times 1,500,000 = 315,000,000 \quad \text{ریال } 120 \times 1,000,000 = 120,000,000$$

اکنون جمع کل درآمدها را به دست می‌آوریم:

$$\text{درآمد} = 120,000,000 + 315,000,000 + 175,000,000 = 610,000,000$$

اکنون نوبت هزینه‌هاست. کل هزینه‌ها را به دست می‌آوریم:

$$\text{ریال } 4,800,000 = 400,000 \times 12 = (\text{ماه}) \times 12 \times \text{هزینه اجاره ماهانه} = \text{هزینه اجاره سالانه}$$

$$\text{ریال } 9,600,000 = 200,000 \times 12 \times 4 = (\text{کارمند}) \times 4 \times (\text{ماه}) \times 12 \times \text{حقوق ماهانه هر فرد} = \text{هزینه سالانه حقوق کارکنان}$$

$$\text{ریال } 1,920,000 = 20\% \times 9,600,000 = \text{هزینه استهلاک سالیانه}$$

هزینه استهلاک + هزینه خرید مواد اولیه + هزینه حقوق سالانه همه کارمندان + هزینه اجاره سالانه = هزینه‌های سالانه

$$\text{ریال } 20,770,000 = 4,800,000 + 9,600,000 + 4,450,000 + 1,920,000 = \text{هزینه‌های سالانه}$$

$$\text{ریال } 589,230,000 = 610,000,000 - 20,770,000 = \text{درآمد} - \text{سود (زیان)}$$

(صفحه کتاب درسی)

جواب نهایی مثبت است، در نتیجه بنگاه «سود» کرده است.

۳۷. گزینه ۱ برای اینکه بفهمیم در وضعیت جدید این شرکت سود کرده است یا ضرر ابتدا باید هزینه‌های شرکت را در وضعیت جدید به دست آوریم:

$$\text{ریال } 4,800,000 = 400,000 \times 12 = (\text{ماه}) \times 12 \times \text{هزینه اجاره ماهانه} = \text{هزینه اجاره سالانه}$$

$$\text{ریال } 1,200,000,000 = 200,000 \times 12 \times 5 = (\text{کارمند}) \times 5 \times (\text{ماه}) \times 12 \times \text{حقوق ماهانه هر فرد} = \text{هزینه سالانه حقوق کارکنان}$$

$$\text{ریال } 400,000,000 = 800,000,000 \div 2 = \text{هزینه مواد اولیه سالیانه}$$

هزینه خرید مواد اولیه + هزینه حقوق سالانه همه کارمندان + هزینه اجاره سالانه = هزینه‌های سالانه

$$\text{ریال } 6,400,000,000 = 4,800,000,000 + 1,200,000,000 + 400,000,000 = \text{هزینه‌های سالانه}$$

اکنون که مشخص شد مقدار هزینه‌های کل چقدر است می‌بایستی سراغ درآمد برویم تا هزینه‌ها را از درآمد کسر کنیم و به پاسخ برسیم. اما در جدول اشاره‌ای به درآمد نکرده است. ما برای اینکه درآمد را به دست آوریم باید سراغ وضعیت قبل از تعدیل نیرو و هزینه‌ها برویم و از طریق فرمول سود یا زیان، درآمد را حساب کنیم و سپس میزان درآمد را از هزینه‌هایی که در بالا محاسبه کردیم کسر کنیم. پس برویم سراغ به دست آوردن هزینه‌های وضعیت قبل از تعدیل: هزینه اجاره در هر دو وضعیت مثل هم است پس دوباره محاسبه نمی‌کنیم:

$$\text{ریال } 4,800,000,000 = \text{هزینه اجاره سالانه}$$

اما هزینه‌های حقوق را باید محاسبه کنیم چراکه تعداد کارمندان در وضعیت قبل از تعدیل ۱۰ نفر بوده است.

$$\text{ریال } 2,400,000,000 = 200,000 \times 12 \times 10 = (\text{کارمند}) \times 10 \times (\text{ماه}) \times 12 \times \text{حقوق ماهانه هر فرد} = \text{هزینه سالانه حقوق کارکنان}$$

$$\text{ریال } 800,000,000 = \text{هزینه مواد اولیه سالیانه}$$

هزینه مواد اولیه هم که در جدول ارائه شده است، پس جمع هزینه‌ها می‌شود:

$$\text{ریال } 8,000,000,000 = 4,800,000,000 + 2,400,000,000 + 800,000,000 = \text{هزینه‌های سالانه}$$

در فرمول سود یا زیان اعداد را جایگذاری می‌کنیم. دقت کنید که در جدول ضرر را اعلام کرده است پس در فرمول به صورت منفی باید جایگذاری کنید:

$$-100,000,000 = \text{درآمد} - 8,000,000,000 \Rightarrow \text{هزینه} - \text{درآمد} = \text{سود (زیان)}$$

$$\text{ریال } 7,900,000,000 = 8,000,000,000 - 100,000,000 = \text{درآمد}$$

اکنون که درآمد را از وضعیت قبل از تعدیل به دست آوردیم با توجه به هزینه‌های جدیدی که در وضعیت تعدیل داشتیم سود یا زیان را بررسی می‌کنیم:

$$\text{ریال } 1,500,000,000 = 7,900,000,000 - 6,400,000,000 = \text{هزینه} - \text{درآمد} = \text{سود (زیان)}$$

(صفحه کتاب درسی)

جواب نهایی مثبت است، در نتیجه بنگاه «سود» کرده است.

۳۸. توجه به اینکه مالک محصول یا کالای نهایی کیست.

۳۹. مالک محصول یا کالای نهایی که به مشتری عرضه می‌شود، کیست؟

۴۰. ۱. مالک محصول یا خدمات یک شخص است. ۲. مالک محصول یا خدمات مسئولیت نامحدود دارد. ۳. راه‌اندازی این نوع کسب و کار آسان و هزینه‌های آن نسبتاً کم است.
۴۱. الف: کسب و کار شرکتی، کسب و کار تعاونی، کسب و کار مؤسسات / ب: فقط کسب و کار شخصی / پ: کسب و کار شخصی / ت: کسب و کار شرکتی، کسب و کار تعاونی / ث: کسب و کار شرکتی، کسب و کار تعاونی، کسب و کار مؤسسات
۴۲. روش تشخیص نوع کسب و کار: مالک چه کسی یا کسانی است؟ اگر یک فرد است، کسب و کار شخصی است. اگر بیش از یک نفر است، کسب و کار شرکتی یا تعاونی است. با توجه به این روش تشخیص، می‌توانیم بگوییم که نوجوانان با هم می‌توانند شرکتی یا تعاونی فعالیت کنند. به این دلیل کسب و کار شخصی نمی‌گوییم چون فردی از میان نوجوانان قادر به پرداخت دستمزد به همسالان خودش نیست.
۴۳. علاوه بر روش تشخیص نوع کسب و کار که در پاسخ به پرسش قبلی گفتم نکته مهم دیگری را نیز در اینجا می‌گویم. برای اینکه یک مجتمع تفریحی تأسیس کنید نیاز به سرمایه و نیروی انسانی دارید. اگر فرض بگیریم که سرمایه را از طریق خانواده بتوانید تأمین کنید و هزینه‌های نیروی انسانی را نیز بتوانید از همان طریق بدهید شما نیازمند کسب اجازه از صاحبان زمین هستید تا بتوانید مجتمع تفریحی را در آن بسازید. بهترین کار این است که با صاحبان زمین مشارکت کنید تا بتوانید از عهده این کسب و کار برآید. بهترین نوع کسب و کار در این شرایط، کسب و کار شرکتی یا تعاونی است.
۴۴. اگر کسب و کار شخصی در این رابطه را بخواهید پیش ببرید باید با شرکت دانش‌بنیان وارد گفت‌وگو بشوید تا این دستگاه را از آنان بخرید. اگر کسب و کار شرکتی یا تعاونی بخواهید داشته باشید می‌توانید با شرکت دانش‌بنیان وارد مذاکره شوید و به‌صورت شراکتی با آنان کار کنید. یعنی دستگاه از سمت آنان و هندوانه از سمت شما تهیه شود و از این طریق شراکت کنید. می‌توانید شرکتی را همراه سایر هندوانه‌کاران تأسیس کنید و یا دستگاه را از شرکت دانش‌بنیان خریداری کنید و یا اینکه آنان نیز در شرکت جدید صاحب سهام شوند.
۴۵. کسب و کار شخصی برای این کار صحیح به نظر نمی‌رسد چراکه همراه با سایر دوستانتان می‌توانید شراکت کنید و تعداد دانش‌آموزان بیشتری را جذب کرده و کسب و کارتان را رونق بدهید.
۴۶. الف: شرکت سهامی - به وجود آوردن مجموعه فروشگاه‌های زنجیره‌ای نیازمند سرمایه زیاد است و برای انجام این کار بهتر است که شرکتی سهامی تأسیس شود. / ب: شرکت سهامی - به نظر می‌رسد که فرد به‌تنهایی فقط به‌دلیل تخصصش در امر آشپزی قادر به تأمین هزینه‌های این کار نباشد. / پ: دقت کنید که نوشتن کتاب به‌تنهایی، نمی‌تواند کسب و کار باشد بلکه تولید و توزیع و فروش آن کسب و کار است. نویسنده در صورتی که هزینه‌های چاپ و کاغذ و توزیع را داشته باشد می‌تواند در قالب کسب و کار شخصی عمل کند و از طرفی می‌تواند بعد از نوشتن کتاب آن را به ناشری واگذار کند و حق‌التألیف بگیرد. / ت: کسب و کار شخصی یا کسب و کار تعاونی سنتی - اگر قانونی نخواهند عمل کنند، در غیر این صورت اگر سراغ قانونی عمل کردن بروند، کسب و کار شرکتی نیز می‌تواند باشد. / ث: کسب و کار شخصی - اگر بخواهند بدون قالب‌های قانونی فعالیت کنند ولی اگر بخواهند به‌صورت قانونی عمل کنند کسب و کار شرکتی.
۴۷. این پزشک استخدام یک بیمارستان است و بابت خدمات پزشکی که می‌دهد حقوق دریافت می‌کند. در نتیجه خودش کسب و کار جدیدی راه نینداخته است.
۴۸. «بار سنگین مسئولیت» از معایب کسب و کار شخصی است.
۴۹. «راه‌اندازی سریع» به این معنی است که وقتی یک کسب و کار شخصی راه می‌افتد برای شروع فعالیت، نیاز کمتری به تشریفات قانونی وجود دارد.
۵۰. وقتی می‌گوییم «مسئولیت نامحدود» منظورمان این است که در برابر «بدهی‌ها» شما شخصاً مسئول هستید و این مسئولیت به فرد دیگری بر نمی‌گردد. هر بدهی که شما به هر فرد یا افرادی داشته باشید خودتان پاسخگو خواهید بود. علاوه بر «بدهی‌ها» شما در برابر «دعاوی» یعنی شکایاتی که از شما می‌شود، به‌تنهایی پاسخگو هستید.
۵۱. وقتی مشکلی پیش می‌آید، سرعت تصمیم‌گیری در کسب و کار شخصی نسبت به زمانی که چند نفر کنار هم باید تصمیم بگیرند، بیشتر است. سرعت عمل در بازاریابی و جذب مشتری نیز وجود دارد. مثلاً تصمیم‌گیری در این ارتباط که تبلیغات برای کالا یا خدمات ارائه‌شده چه نوعی باشد و چه مقدار باشد، در کسب و کار شخصی سریع‌تر است نسبت به کسب و کار شرکتی.
۵۲. در کسب و کار شخصی، فرد برای تأمین مالی فعالیت خود می‌تواند از سرمایه شخصی خود استفاده کند و یا می‌تواند از دیگران یا بانک قرض و وام بگیرد. چون از طریق قانون‌گذاری می‌خواهد به سرمایه‌گذاران اطمینان بدهد و کمک کند تا فریب نخورند.
۵۴. ۱. غیرانتفاعی هستند. ۲. هدف غیر تجاری دارند. ۳. مأموریتشان اغلب زمینه‌های انسانی و اجتماعی دارد. ۴. محدوده فعالیتشان می‌تواند محلی، ملی و جهانی باشد.
۵۵. الف و ب: شخصی / پ و ت: شرکتی
۵۶. **گزینه ۴** «تفاوت شکل‌های مختلف کسب و کار» و «مفهوم سازمان تولید» هر دو در پاسخ به این پرسش معلوم می‌شوند: «مالک محصول یا کالای نهایی که به مشتری عرضه می‌شود، کیست؟»
۵۷. **گزینه ۳** الف: اغلب کسب و کارها در ایران به‌صورت «کسب و کار شخصی» است. / ب: مشاغل خویش‌فرما همان «کسب و کار شخصی» است. / پ: حسابداری که به استخدام شرکتی درمی‌آید کارمند آن شرکت است و کسب و کاری را راه نینداخته است. / ت: مسئولیت در شرکت‌های سهامی محدود است.
۵۸. **گزینه ۳** «مالکیت کامل سود»: کسب و کار شخصی. «مسئولیت نامحدود»: کسب و کار شخصی. «تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام»: کسب و کار شرکتی و «تخصص‌گرایی بیشتر»: کسب و کار شرکتی
۵۹. **گزینه ۱** «همچنان این کسب و کار در حوزه کسب و کار شخصی است. چراکه هنوز «مالک محصول یا کالا و خدمات نهایی» شما هستید حتی اگر نیروی انسانی استخدام کنید. استخدام نیروی انسانی باعث نمی‌شود که «مالکیت» شما از بین برود.
۶۰. **گزینه ۲** «دارایی در کسب و کار شرکت متعلق به سهام‌داران شرکت است. اما گزینه «۱» نادرست است چون به‌طور مساوی تقسیم نمی‌شود بلکه به میزان سهم تقسیم می‌شود. گزینه «۳» و «۴» نیز نادرست است چراکه هیئت‌مدیره و کارکنان الزاماً سهام‌داران شرکت نیستند. پاسخ گزینه «۲» است که می‌توانست به این صورت نیز بیاید: «سهام‌داران شرکت»
۶۱. **گزینه ۴** وقتی می‌گوییم «قانون با یک شرکت، مشابه با یک فرد و یا انسان رفتار می‌کند» منظورمان توضیح «قانونی بودن» شرکت است. **گزینه ۱** «همان‌طور که در کسب و کار شخصی، می‌توان علیه فرد شکایت کرد در کسب و کار شرکتی نیز شرکت می‌تواند علیه فرد یا افراد یا سایر شرکت‌ها شکایت بکند یا مورد شکایت قرار بگیرد. پس در اینجا شرکت است که مورد شکایت آقای احمدی قرار می‌گیرد.

۶۳. **گزینه ۱** الف: هر دو مورد ارائه شده در گزینه‌ها صحیح است. / ب: ترکیب سهام و نحوه برداشت سود و پرداخت زیان در یک شرکت در اساسنامه شرکت درج شده است. / پ: بالاترین رتبه در هر شرکت سهامی، سهام‌داران آن هستند. / ت: وظیفه نظارت بر مدیران بخش‌های مختلف در یک شرکت با مدیرعامل است.

(صفحه ۱۷ کتاب درسی)

۶۴. **گزینه ۲** «مسئولیت محدود برای سهام‌داران»: مزایا، «تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام»: معایب، «امکان رقابت بالاتر»: مزایا، «تخصیص گرای بیشتر»: مزایا و «گزارش‌دهی بیشتر»: معایب

(صفحه ۱۸ کتاب درسی)

۶۵. **گزینه ۳** گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» در رابطه با «امکان رقابت بالاتر» هستند اما گزینه «۳» ارتباطی با این موضوع ندارد، چراکه کسب و کار شخصی می‌تواند سود بیشتری نسبت به شرکت‌های سهامی داشته باشد.

(صفحه ۱۸ کتاب درسی)

۶۶. **گزینه ۱** مفهوم نادرستی دارد. هیئت‌مدیره می‌تواند از سهام‌داران باشد یا نباشد.

(صفحه ۱۸ کتاب درسی)

۶۷. **گزینه ۳** شرکت‌های تعاونی برای تأمین نیازمندی‌های اعضا شکل می‌گیرند.

(صفحه ۱۹ کتاب درسی)

۶۸. **گزینه ۱** تفاوت مهم تعاونی‌ها با شرکت‌ها: نحوه اداره تعاونی‌ها براساس هر نفر، یک رأی است نه براساس تعداد سهام.

(صفحه ۱۹ کتاب درسی)

۶۹. **گزینه ۴** الف: کسب و کار شخصی / ب: شرکتی / پ: چون فقط یک بار در طی سال مالیات می‌دهد از نوع مالیات بر درآمد. / ت: به اندازه سهمش مالکیت نسبی آن را دارد.

(صفحات ۱۴ تا ۱۸ کتاب درسی)

۷۰. **گزینه ۴** دقت کنید که لازم نیست مبلغ هر کدام از سهام افراد را به دست بیاورید تا پاسخ تست را بدهید، بلکه کافی است به گروه سوم سهام‌داران که دو نفر هستند و بیست درصد سهام را دارند مراجعه کنید و سهام آنان را محاسبه کنید:

$$1,400,000,000 \times 70\% = 980,000,000$$

این عدد مقدار سهام هر دو نفر با هم است. اما در صورت سؤال از شما سهام هر کدام را به‌تنهایی خواسته است و چون هر دو سهم برابر دارند پس کافی است عدد فوق را بر دو تقسیم کنید:

$$980,000,000 \div 2 = 490,000,000$$

(صفحه ۱۶ کتاب درسی)

۷۱. **گزینه ۴** وضعیت گروه سوم را ابتدا به دست می‌آوریم و برای این کار لازم است بدانیم که گروه اول و دوم چه مقدار از سهام را در اختیار دارند تا آن مقدار را از ۱۰۰ درصد کسر کنیم و مقدار سهام گروه سوم را به دست آوریم. گروه اول: ۴۰ درصد سهام / گروه دوم: ۲۰ درصد سهام / پس گروه سوم مقدار درصد سهامشان خواهد بود:

$$100 - (40 + 20) = 40\%$$

حال میزان سود گروه سوم را به دست می‌آوریم. برای این کار می‌بایست چهل درصد سود را به دست بیاوریم:

$$40\% \times 400,000,000 = 160,000,000$$

بخش اول تست حل شد، حال می‌بایست سراغ میزان سودی برویم که هر کدام از سهام‌داران گروه سوم به دست می‌آورند. برای این کار تعداد سهام‌داران این گروه را باید پیدا کنیم: تعداد کل سهام‌داران ۱۰۰ نفر است. گروه اول نصف سهام‌داران هستند پس از صد نفر می‌شود ۵۰ سهام‌دار. گروه دوم یک‌چهارم سهام‌داران هستند پس ۱۰۰ را به ۴ تقسیم می‌کنیم که می‌شود ۲۵ سهام‌دار. در نتیجه تا الان ۷۵ سهام‌دار داریم که برای گروه سوم از ۱۰۰ سهام‌دار، ۲۵ سهام‌دار باقی می‌ماند. اکنون سود این گروه را به ۲۵ تقسیم می‌کنیم تا سود هر کدام از سهام‌داران این گروه به دست آید:

$$160,000,000 \div 25 = 6,400,000$$

(صفحه ۱۶ کتاب درسی)

۷۲. **گزینه ۱** الف: گروه اول نصف سهام‌داران هستند، پس تعداد آنان خواهد بود:

$$50 \div 2 = 25$$

برای به دست آوردن سود هر کدام از سهام‌داران این گروه ابتدا کل سود متعلق را به دست می‌آوریم و سپس تقسیم بر تعداد آن‌ها که ۲۵ نفر است، می‌کنیم:

$$20 \times 100,000,000 = 2,000,000,000$$

$$2,000,000,000 \div 25 = 80,000,000$$

$$50 \div 5 = 10$$

ب: گروه دوم سهام‌داران یک‌پنجم کل سهام‌داران هستند، پس ۵۰ نفر کل را به ۵ تقسیم می‌کنیم:

یعنی گروه دوم سهام‌داران ده نفر هستند.

پ: برای به دست آوردن تعداد گروه سوم سهام‌داران ابتدا تعداد دو گروه قبل را با هم جمع می‌کنیم و سپس از تعداد کل سهام‌داران کسر می‌کنیم:

$$50 - (25 + 10) = 15$$

ت: مقدار سود کل سهام‌داران گروه سوم را وقتی می‌توانیم به دست آوریم که مقدار درصد سهام آنان را بدانیم. کل سهام را ۱۰۰ درصد در نظر بگیرید. گروه اول ۲۰ درصد سهام و گروه دوم ۳۰ درصد سهام را در اختیار دارند، پس برای گروه سوم ۵۰ درصد سهام می‌شود. در این صورت ۵۰ درصد سود به‌دست آمده برای گروه سوم است:

$$100 \times 50\% = 50,000,000,000$$

(صفحه ۱۶ کتاب درسی)

۷۳. **گزینه ۱** هزینه‌هایی را که لازم است محاسباتی روی آن‌ها انجام شود به دست آورده و سپس مجموع هزینه‌ها را به دست می‌آوریم:

$$3,000,000 \times 80 \times 12 = 2,880,000,000 \text{ سال مجموع حقوق یک}$$

$$10 \times 2,880,000,000 = 288,000,000 \text{ هزینه استهلاک سالانه}$$

$$1,000,000,000 + 2,880,000,000 + 288,000,000 + 110,000,000 = 4,278,000,000 \text{ مجموع هزینه‌ها}$$

$$3000 \times 1,000,000 = 3,000,000,000$$

اکنون درآمد را به دست می‌آوریم:

$$30,000,000,000 - 4,278,000,000 = 25,722,000,000$$

سود نهایی چه مقدار خواهد بود:

در نهایت نسبت به سهام، سودی را که می‌تواند به هر گروه سهام‌دار تعلق بگیرد، محاسبه می‌کنیم:

سهام‌دارانی که ده درصد کل سهام‌داران هستند و ۵۰ درصد کل سهام را در اختیار دارند، مقدار سود متعلق به آنان به‌صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$100 \times 25,722,000,000 = 12,861,000,000$$